

Kumšt

- 2 / **Benátsky filmový festival** narobí veľa kriku pre nesprávne filmy
 3 / **Beauty & Crime** od **Suzanne Vega**? Poézia okamihu a súčasnosti
 4 / **Martin Porubjak** píše, ako si písali **Voskovec a Werich**
 5 / **Rekviem** za slávu kníh sa snaží osladiť **Daniela Kapitáňová**
 6 / **Karol Horváth**: kompromisy nemajú na **Scénickej** žatve miesto
 I / **Nijaký princ** nevyzerá ako princ, komentuje **Hamlet(a)** **Robert Roth**

- II / **Vladimír Babnič** brojí **Za tú našu** spisovnú
 III / Ako provokuje opemá **prehliadka Salzburger Festspiele**
 IV / **Eman Erdélyi** rozpráva v **poviedke**, ako sa robí **biznis v Afrike**
 7 / **Umenie**, ako ho uchopila **Agnesa Sigetová**, bolo **zjavné**
 8 / **Tipy Kumštu** uvádzajú **programy divadiel, kín a Bratislava**
 12 / **Biela káva, hnedá káva, čierna káva**, **Vladimír Mináč**. A **Ján Füle**

Zlaté jabĺčka sa kotúľajú do sveta

Jena Opoldusová

© Peter, s.a.

Prileteli zo všetkých kontinentov. Hravé, vtipné, veselé, magické, mystické, pochmúrne, temné, hrôzostrašné, pulzujúce bojom aj napätím. Čierne, ľahko rozsvietené stopou bieloby, v jednom farebnom tóne - jemnom či ostrom - aj v najsvietejších farbách maliarskej palety. Knižné ilustrácie, ktoré vytvorilo 388 výtvarníkov z tridsiatich ôsmich krajín sveta.

Pristáli v priestoroch bratislavského Domu kultúry na Námestí SNP. Aby sa predstavili na 21. ročníku prestížneho medzinárodného projektu Bienále ilustrácií Bratislava, ktorý včera popoludní slávnostne otvoril brány návštevníkom. A aby potešili nielen malých a odrastenejších zvedavcov, ktorým vydavateľia zväčša adresujú knihy plné ilustrácií, ale aj odborníkov a milovníkov výtvarného umenia. A pozvali ich

do sveta fantázie, sna a rozprávok.

Z letiskovej haly sa po troch desiatkach schodov dostanete cez Gate A do Európy. Aby ste spoznali rozmanitosť knižnej ilustrácie starého kontinentu, ktorý reprezentuje najviac zúčastnených krajín - dvadsaťštyri. Čaká tam napríklad diabol, pokúšajúci slučkou na obesenie človečička, ktorého drží v dlani. Provokujúcu kresbu vytvoril Soren Jesson, jeden z reprezentantov dánskych ilustrátorov. Alebo magický kabát, ktorému z vrečka vykúka ľudská hlava a ktorého prázdny rukáv drží konzervu Campbellovej polievky (odkaz na Andyho Warhola, ktorý z obyčajnej plechovky urobil hviezdu?). Kresba Jurio Mildeberga je magnetizujúcim kameňom z mozaiky ilustrátorskej scény Estónska.

Magnetizujúce obrázky rozprávajúce príbehy (hier) najslávnejšieho alžbetinského dramatika zbystria pozornosť

okoloidúceho v sekcii slovenských kníh. Dušan Kállay sa tentoraz predstavuje ilustráciami, ktoré nevytvoril pre zahraničného vydavateľa, ale pre slovenskú knižku *Príbehy zo Shakespeara*. Chytia aj práce ďalších dvanástich slovenských výtvarníkov.

Cez Gate B na druhom poschodí Domu kultúry sa dostanete do exotického sveta ilustrátorov Ázie, Ameriky, Afriky a Austrálie. Úžasnými kolekciami priťahujú oko diváka autori z Iránu a Japonska. Úžas! Pohrávanie sa s tradíciami aj moderná, mágia aj hravosť a vtip, originálne nápady a schopnosť polapí diváka do svojich osdiel. To všetko a ešte viac ovládajú iránski a japonskí výtvarníci na jednotku. V brazílskych ilustráciách nájdete karnevalové vzrušenie aj magický realizmus, v rwandských realitu zvieracej ríše, v austrálskych aj prispôsobovanie sa vo svete dominujúceho vkusu peknych tvárických.

Takmer dva a pol tisíce ilustrácií priletelo do Bratislavy z celého sveta, aby sa najlepší autori vrátili domov s jednou z jedenástich cien.

Medzinárodná porota po niekoľkých dňoch zvažovania rozhodla: Grand Prix získal Einar Turkowski (Nemecko). Päť Zlatých jabĺčok rozdelila medzi Kamilu Christiansenovou (Dánsko), Iwonu Chmielewską (Poľsko), Ivanu Alexandrovu (Rusko) Alenku Sotterlovú (Slovinsko) a Farshida Shafiee (Irán).

Z piatich Plakiet BIB sa tešia Bente Olesen Nystrom (Dánsko), Marie Ekierová (Poľsko), Michail Fedorov (Rusko), Angela Lagová (Brazília) a Hoda Hadadi (Irán).

Na zoznamenie sa nielen s víťaznými a všetkými súťažnými ilustráciami, ale aj ďalšími sprievodnými výstavami máte takmer dva mesiace. Bienále ilustrácií Bratislava zatvorí svoje brány 31. októbra.

Obyčajný človek a nesmrteľný tenorista

Taký obyčajný človek a trochu novinár sa vo štvrtok ráno zobudí, lebo mu zvoní telefón. A doň mu povedia, že zomrel Luciano Pavarotti. Nesmrteľný tenorista.

A tak človek vstane, pustí si televíziu, veď je trochu novinár, a ohúri ho spev na prvom mieste raného spravodajstva všetkých staníc. Doslova ho ovalí, posadí a priková pred obrazovku. Až sa taký obyčajný človek nevie rozhodnúť, či ho pripútať úžasný hlas alebo mediálny úžas. Opera v televízii!

Potom, pravda, musí zdvíhnúť hnáty, lebo - že je trochu novinár - v redakcii čakajú, kto úžasný hlas pochová. A to je mela. Strany odchádzajú do tlačiarne vždy skôr, ako prídu nápady. A k tým stranám ešte chýba Kumšt.

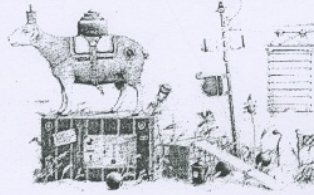
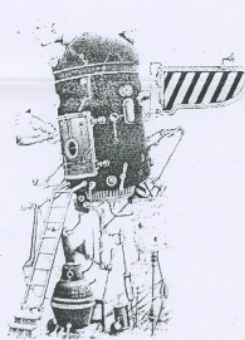
Obyčajný novinár netuší, kam skočí skôr.

Pavarotti mal nezameniteľný hlas. Pavarotti získal slávu umením. Pavarotti pristúpil k tenkej hrane šoubiznisu, aby rozdával umenie. Pavarotti zomrel na rakovinu. Pavarottimu skladá poklonu hoci priateľ a druh v boji José Carreras, ktorý sa popasoval s leukémiou. Jeho fotografia s raneným pohľadom za tmavými sklami hovorí o... Pavarottim.

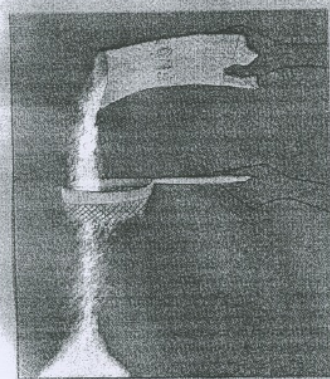
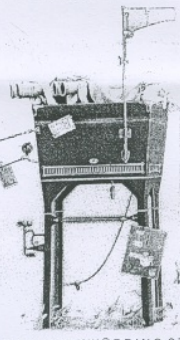
A mediálny úžas pôsobí na všetkých poschodoch redakcie. Pavarotti posúva umenie na prvé strany novín. Spravodlivé! Úžasné!

Ako sa to skončí? Obyčajný novinár a veľa prekvapujúco stále trochu človek, vidí, že sa ešte dajú robiť ozajstné noviny. Iba to chce naozajstný... KUMŠT.

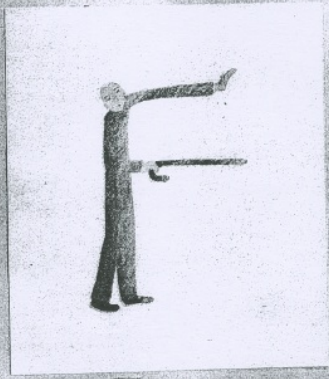
Juraj Fellegi

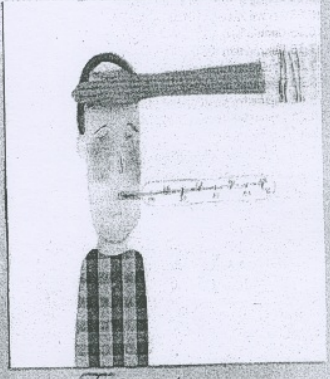
GRAD PRIX BIB: EINAR TURKOWSKI; ES WAR FINSTER UND MERKWÖRDING STILL

Flour

Fog

Fever

ZLATÉ JABLKO BIB: IWONA CHMIELEWSKA; THINKING ABC